

Od autora bestselleru *Rybář*

JOHN
ŠIRÁ, LANGAN
MASOŽRAVÁ
OBLOHA & DALŠÍ
NESTVŮRNÉ
GEOGRAFIE

Copyright © 2013 by John Langan.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Petr Kotrle, 2023

Cover © Santiago Caruso, 2023

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2023

ISBN 978-80-277-3589-1 (pdf)

JOHN
ŠIRÁ, LANGAN
MASOŽRAVÁ
OBLOHA & DALŠÍ
NESTVŮRNÉ
GEOGRAFIE

přeložil Petr Kotrle

FOBOS

OBSAH

Úvod: Čtení Langana.	7
DĚTI.	11
TAK KONČÍ DEN.	15
TECHNICOLOR.	57
ŠIRÁ, MASOŽRAVÁ OBLOHA	91
PSÍ MĚSTO.	149
MĚLČINY.	189
ROZVRAT	215
ČERVEN 1987. AUTOSTOP. PAN NORRIS..	247
MATKA Z KAMENE.	255
Poznámky k povídkám	333
Doslov: Vzkaz nalezený v láhvi od Glenfiddich	349
Poděkování	357

Fioně

Věděl, co je to smrt? Jistě.
Ta chvíle, kdy člověka dostanou příšery.

Stephen King, *Prokletí Salemu*
překlad Linda Bartošková

ÚVOD: ČTENÍ LANGANA

V posledních letech z hororového žánru vzešlo několik výjimečně talentovaných autorů povídek jako Caitlín R. Kiernan, Laird Barron, Joe Hill, Brian Evenson, M. Rickert, Gary A. Braunbeck, Kaaron Warren, Glen Hirshberg a Ekaterina Sedia, abych uvedl aspoň pár. Jsou to neuvěřitelně dobří stylisté, přesto nikdy nepomenou dodat mrazení, a to jak fyzické, tak metafyzické. Práce každého z nich je osobitá. Bylo by medvědí službou snažit se je sehnat pod jeden prapor nějakého hnutí. John Langan je určitě důležitým hlasem této mimořádné úrody. Jeho znamenitá tvorba tradice žánru současně ctí i porušuje, produkuje mutace, které vyražejí novými směry.

Langanovy povídky mohou na první pohled zastrašovat, protože se málokdy jedná o krátké texty. Ten člověk nespěchá. Píše dlouze a dobře váží detaily. Když se do některé z těchto povídek začtete, nepotřebujete mnoho stran, abyste pochopili proč. Když si Langan ve své práci osvojuje starost o tíži a čas (dvě klíčové ingredience gotické literatury), dokáže tvořit literární efekty, na něž vám stručnost nebo minimálnost nestačí. Tempo jeho povídek a manipulace s během času, jeho účinky na postavy i to, jak ohýbá děj, jsou důmyslné a působí organicky. V povídkách často uběhnou roky, nebo se objeví náhlé skoky v čase, případně se sled událostí rafinovaně přeskupí. Podobně jako ve fyzikálním světě, na tempo času působí gravitace a Langan proměnlivou tíhou popisu v těchto povídkách toto kouzlo usměrňuje, někdy s halucinačním účinkem. Když hovořím o tíze popisu, nemyslím chaotické nakupení vět. Četba je vždycky

plynulá a proud jazyka člověka nese. Já ale mluvím o kvalitě popisu, jeho schopnosti přesvědčit čtenáře o fyzické povaze světa příběhu. To je důležité, protože Langanova hrůza je nezbytně fyzická, stejně jako psychologická a filozofická. Jako dobrý příklad v této sbírce bych upozornil na úvodní odstavce „Psiho města“.

Přestože vlivy gotické literatury a zejména Poea jsou v těchto povídkách patrné všude, neřekl bych, že Langan pracuje v této tradici – spíš skrze ni. Sbírá z ní beletristické efekty a využívá je novými způsoby, ale také tu tradici pilně pítvá. Jestli si všimnete, mnohé z těchto povídek mají analytickou stránku a některé na sebe očividně berou podobu anatomií. Langan se fantastickou vědou zabývá jako vědec a profesor, což je skutečnost, k níž se ve svých povídkách otevřeně hlásí. Jaký lepší hlas nebo osobnost pro fascinující, mrazivou, absurdní přednášku o „Masce Červené smrti“ nebo studii o povídce s vlkodlakem? Připichuje si tradiční tropy žánru a bere na ně skalpel. Smyslem není jednoduše analyzovat – toto není výzkumný projekt –, ale dobrat se jádra těchto starých monster a změnit je. „Tak končí den“, povídka o zombiích, která poprvé vyšla v antologii Johna Josepha Adamse *The Living Dead*, je dobrým příkladem: je to povídka o zombiích vystavěná kolem ikonické hry Thorntona Wildera *Naše městečko*. Langan používá klasický hororový tropus, aby rozpitval klasický americký sen / noční můru a naopak. Text, který je výsledkem takového procesu, mutací, překypuje originální energií.

Nejzajímavější aspekt povídek v této sbírce ale přinášejí postavy a drama. Langan nám dává šanci seznámit se s postavami – získáte pocit opravdu prožívaných životů – a ponořit se do jejich reality. Skvěle umí postavu vyjádřit prostřednictvím dialogu nebo monologu. Tíha popisu vás stáhne do středu. A způsob, jakým se věci dějí, působí vždycky bezprostředně, i v minulém čase, jako by tyto příběhy byly objevovány současně s tím, jak se píší. Langan je badatel, má odvalu sledovat příběh tam, kam ho vede. Texty působí organicky, cesty a vize v sobě mají

nepředvídatelnost, což dělá reálné reálnějším a podivné podivnějším. Toto a všechny různé aspekty Langanova psaní, které jsem doposud zmínil, se zdají být z jeho strany naprosto přirozenými. Tyto povídky spojuje něco, co podle mě souvisí spíš s jakousi literární intuicí než s kalkulem, ale i to může být umění.

Ve finále vás v této sbírce čeká tíže a čas, zvláštní povídky, nadpřirozené a znepokojivé, fyzická hrůza, šílenství, obludy, halucinace, filozofické děsy, mutace v jádru. A toto všechno, úplně všechno, ve skvělé povídce Technicolor.

Jeffrey Ford

DĚTI

Nebyli to jeho studenti. Jednak proto, že takhle malé děti nikdy neučil: nejstarším nemohlo být víc než šest nebo sedm a větší na tlupy, která se valila dveřmi jeho třídy, vypadala spíš na čtyři nebo pět let. A jednak „umazané“ bylo v jejich případě slabé slovo, protože tyhle děti byly vyložené špinavé: rozčuchané splepené vlasy, na kůži nános hlíny, oblečení samý flek. A nemluvě o pachových vjemech, které s sebou přinesly: puchu pytlů na odpadky, navršených na chodnících před levnými restauracemi. V první chvíli se ho zmocnilo přesvědčení, absolutní jistota, že vstoupil do románu – možná do *Olivera Twista*, takže ho navštívil Ferina Lišák se svou partou, nebo do *Maggie, dítěte ulice*, potom by návštěvníky byli obyvatelé Craneova Manhattanu. V duchu se však rychle opravil: *Já jsem nevstoupil do románu; román vstoupil do mě*. Ten pocit mu způsobil zvláštní závrať; musel se chytit stolu, aby neztratil rovnováhu. Za šesti- nebo sedmiletými se do místnosti ve velkém šouraly další děti. Zmohl se jen na to, aby promluvil: „Můžu vám nějak pomoci?“ S překvapením uslyšel ve svém hlase zachvění.

Děti se zarazily. Jejich tváře měly výrazy zvířátek nenadále objevených dravcem. Hlavou mu problesklo, jestli to není nějaký zvláštní žertík, kterým chce někdo ze studentů druhého stupně vytočit přísného učitele angličtiny, ale vzápětí to odmítl jako paranoii. Výjev před ním navíc obsahoval mnoho aspektů, které jako žert nedávaly smysl. Dickense teď přece neučil – jako kdyby ho vůbec někdy vyučoval –, ani Cranea, když na to přijde. Pokud si vzpomínal, nikdy se nezmínil o tom, že by měl

fobii, v níž by figurovaly skupinky malých, špinavých dětí. Obešel stůl, aby se k nim dostal blíž. „Nestalo se vám nic?“ Dětské oči ho sledovaly, jak se k nim přiblížil, maličko se předklonil a řekl: „Vy jste se ztratili? Šli jste někam?“ Možná studentská organizace něco připravila pro malé děti z některé zchátralejší části Worcesteru, pozvala je na oběd nebo něco podobného. Jenže i kdyby to tak bylo, panebože, člověk by čekal, že rodiče těch dětí si dají víc záležet, aby byly aspoň trochu čisté. Ne že by na sobě musely mít společenské šaty a obleky, ale stejně... Zadíval se do očí dětí, které si ho prohlížely. Jak byly všechny tmavé – odstínem tmavohnědé, který se zdá být k nerozeznání od černé. Zvláštní najít skupinu dětí tohoto věku, které mají všechny přesně stejnou barvu očí. „Něco vám navrhnou: pojďte se mnou a zkusíme zjistit, kde byste měli být.“ Vykročil kolem nich ke dveřím.

Nevšiml si, které z nich mu podrazilo nohy, ale ocitl se na podlaze tak rychle, že jeho mozku chvíli trvalo, než zaregistroval, co se stalo. „Co...“ Byl v pořádku, ale chybělo málo, aby si rozbil hlavu o lavici. Asi nešťastná náhoda. „Hej,“ řekl a začal se obracet, aby se zvedl.

Bolest v lýtku byla ostrá a palčivá. Zařval a bezmyšlenkovitě se ohnal rukou dozadu. S hlasitým plesknutím zasáhla hlavu jednoho dítěte a svalila je z něho. *To jsem neměl dělat*, pomyslel si a pokusil se vstát. *Jenže JAU, ten malý smrad mě kousl, podívejte se na to, vždyť mi prohryzl nohavici.* Byla to pravda: hnědá látka byla roztržená a prokousnutá byla i kůže pod ní. Krev se z rány doslova valila, stékala mu po noze a vpíjela se do ponožky. *Co to sakra má být?* „Fajn,“ řekl.

Ještě úplně nestál, když se na něho děti vrhly. Tentokrát skutečně narazil hlavou do rohu lavice. Zaregistroval výbuch bílého světla a po něm propast, okamžik, kdy se mu svět vzdálil. Vrátil se na vlně bolesti. Nohy, paže, bok – to všechno bylo v jednom ohni, protože... *Kristepane, oni mě kousou! Dobrý bože, ti malí – oni mě kousou!*

A skutečně. Při pohledu na jejich rudě umazaná ústa by člověka napadlo, že s dětským nadšením použily máminu rtěnku a hrají si na klauny. Jenže jedno z nich si olizovalo ty, druhé *žvýkalo*, proboha, a třetí škubalo hlavou dozadu, jak se to dělá, když si chce někdo hodit sousto ze rtů do úst: alá hop! Ony ho jedly! Cítil, jak si z něho zuby trhají kousky masa. Zkusil mlátit rukama kolem sebe, kopat nohama, převalovat se na jednu nebo druhou stranu, ale měly ho přišpendleného k podlaze třídy. Košile, kalhoty – to, co z něho nestrhaly – k němu bylo přilepené vlastní krví. Pokusil se zvednout hlavu, aby se podíval, co se mu děje, ale jediné, co viděl, byly drobné hlavy, jejichž husté kštice byly slepené krví, jeho krví. Strkaly do sebe, přetlačovaly se, soupeřily o nejlepší místa u jídelního stolu, jímž se stal.

Ani hláška, pomyslel si, když se jeho vědomí vytrácelo. Děti nemluvily, nesmály se, nekřičely, nevydávaly žádné zvuky, jaké by se od skupiny dětí daly čekat. Jediné, co bylo slyšet, byly zvuky jídla, trhání masa, cvakání zubů a mlaskání rty.

TAK KONČÍ DEN

(Jevištní tma s namodralým svitem hodně pozdní noci, kdy se člověk přenese od třetířadých talkshow do říše infoinzerce, nočních filmů, jejichž zvuková stopa nesedí s pohybem úst postav a kdykoli, bez ohledu na dění na obrazovce, mohou být přerušeny reklamou, případně repríz zpráv, na které jste se napoprvé nevydrželi dívat. Je možné – byť s obtížemi – rozeznat řady poměrně malých, obdélníkových útvarů táhnoucích se přes jeviště a mohutnější, avšak nepravidelnou siluetu něčeho většího v pozadí. Obloha je tmavá, žádný měsíc ani hvězdy.

Když inspicient zapne svítilnu – velkou, jejíž záře jednou, dvakrát, třikrát přejede sem a tam po obecenstvu –, účinek nenadálého světla, víření stínů po divadle, zdůrazní metličky na bubnech, které vydávají zvuk podobný listí, a dešťová hůl, jež vykouzlí dojem spíš chrastících kostí než deště.

Poté, co je inspicient s kontrolou publika zřejmě spokojen, natočí světlo víc k pódiu. Publiku to umožní spatřit řady náhrobků táhnoucích se přes jeviště, většinou po dvou za sebou, na pár místech po třech. I z tohoto letmého pohledu je zjevné, že se jedná o staré náhrobky, většinou otlučené a obroušené zubem času téměř do hladka. Inspicient dopřeje okamžik sukovitému tvaru za náhrobky, jímž je nízká vrba, než svítilnu položí na zem nalevo od sebe, spodní stranou dolů, takže její bílé světlo vykresluje ve vzduchu kužel. Sedne si vedle ní, zakloní se, až zády najde náhrobek, a pozvolna si dá nohu přes nohu.

Je třeba říct, že i když světlo svítí hned vedle něho, zahlédnout inspicienta není snadné. Rozumný odhad by mu přisoudil

o něco méně než padesát, ale tipnout o deset víc nebo méně by nebylo úplně mimo. Hluboko posazené oči se schovávají pod hustým obočím a kšiltem obnošené baseballové čepice nasazené na hlavu. Má silný nos, který mu v nějaké dávné konfrontaci možná někdo přerazil. Stíny, které mu svítilna vrhá na tvář, komplikují rozhodování, jestli má na širokém horním rtu knír, ale pevná brada je zcela holá. Jeho etnická příslušnost je nejistá; kdyby se dostavil na rodinné setkání většiny diváků jako vzdálený příbuzný, nepůsobil by nemístně. Na sobě má teplé oblečení vhodné pro pozdní podzim, krátkou bundu, flanelovou košili a těžké boty.)

INSPICIENT: Zombiové. Jako u většiny věcí v životě je realita ve srovnání s technicky dokonalým hollywoodským filmovým pozlátkem překvapivá. Jednak je tu pachový vjem, puch, který v sobě spojuje všechny nejhorší aspekty nečištěných odpadních vod a zkaženého masa, společně s lehkým oděrem formaldehydu. Lidé si mysleli, že to poslední pochází z pohřebních ústavů – z toho, co tam používají, aby milou tetu Myrtle nakonzervovali –, ale skutečnost je jiná. Je to prostě součást pachu, který s sebou přinášejí. Někteří lidé – vědci, doktoři – vyslovili spekulace, že právě tento zápach, ať už má původ jakýkoli, způsobuje, že mrtví vstávají a potácejí se kolem. Jestli to dobře chápu, jiní vědci a doktoři vznášejí proti těmto spekulacím námitky. Ale člověk nemusí rozumět chemii toho procesu, aby poznal, že k nim patří.

Další věc, se kterou u zombiů nikdo nepočítal, je to, jak jsou ty bestie houževnaté. Střelíte je do prsou, a oni jdou dál. Střelíte je do nohy – houby, čistě jim ji ustřelíte brokovnicí z bezprostřední blízkosti –, svalí se na bok, chvíli sebou mlátí, pak přijdou na to, jak se otočit na břicho, aby se mohli přitahovat rukama a zbývající nohou odrážet. A noha, kterou jste ustřelili, sebou škube jako šílená, takže to vypadá, že kdyby měla k dispozici o pár nervových buněk víc, našla by způsob, jak po vás jít na vlastní pěst. Dá se střelit je do hlavy – to je pravda, to funguje,

když se zničí dostatek mozkové hmoty, padnou –, ale máte ponětí, jaké to je trefit pohyblivý cíl, i když se pohybuje pomalu, na nějakou vzdálenost do hlavy? Zvlášť když nepoužíváte nejmodernější ostřelovací pušku, ale osmatřícítku s krátkou hlavní, kterou jste koupili před deseti lety, když sousedy vykradli, a od té doby jste na ni nepomysleli – a tvář, na kterou míříte, patří vašemu knězi, který ještě minulou sobotu nabádal členy vaší ztenčené kongregace, aby neztráceli naději, že Bůh vás jen zkouší?

(Vysoko nad inspicientovou hlavou se rozsvítí bodový reflektor a ozáří OWENA TREZZU, stojícího uprostřed uličky přibližně ve třech čtvrtinách vzdálenosti k jevišti. Je otočený do zadní části divadla. Odhadem mu může být kolem pětatřiceti, hnědé vlasy mu trčí všemi směry, jak to dělávají, když na nich člověk spí a několik dní si je neumyje, brýle má na pravé straně slepené izolačkou, líce a bradu mu pokrývá strniště, jež přerůstá v plnohodnotné vousy. Riflová bunda, kterou má na sobě, nese stopy hlíny, trávy a něčeho, co by se dalo v lepším případě považovat za olej, stejně jako jeho džíny. Jestli není zelená mikina pod bundou vyloženě čistá, přinejmenším není poznamenána žádnými viditelnými odbarveními, i když logo, které ji zdobilo, se oloupalo tak, že z něj zbylo jen pár izolovaných bílých flíčků. V natažené pravé ruce drží revolver se zkrácenou hlavní, která se znatelně chvěje, jak jí míří na něco mimo osvětlený prostor.)

OWEN: Proboha. Panebože. Zastavte se. Zůstaňte, kde jste! Pastore Parksi. Prosím – nechodte blíž. Pane pastore. To jsem já, Owen, Owen Trezza. Prosím – mohl byste zůstat, kde jste? Nerad bych... Vážně tam musíte zůstat... proboha. Prosím. Owen Trezza – chodím na mši o desáté. S manželkou, Kathy. Sedáváme na levé straně kostela – levé z našeho pohledu, několik lavic odpředu. Pastore Parksi. Mohl byste zůstat stát, prosím? Víím, že jste nejspíš v šoku, ale – prosím, jestli se nezastavíte, budu muset střílet. Moje žena čeká naše první dítě. Má zrzavé vlasy. Zastavíte se? Tak zastavíte se? Sakra, pastore, já budu střílet! Nechci, ale nedáváte mi jinou možnost. Prosím! Nechci tu spoušť

zmáčknot, ale jestli nezůstanete, kde jste, budu muset. Nenuťte mě to udělat. Pro boha živého, nemůžete zůstat stát? Má se mi narodit dítě. Nechci, abych vás musel zastřelit.

(Z prostoru mimo dosah bodového reflektoru se ozývá zvuk šoupání laciných polobotek po koberci.)

OWEN: Pastore Parksi – Micheali – Michaeli Parksi, tohle je poslední varování. Zůstaň stát, kde jsi. Zůstaň. Kde. Jsi.

(Boty dál šoupají po koberci. Ze zadní části divadla se dopředu vyvalí strašlivý puch, jako oblak držící se kolem mršiny jele-
na, který je dva dny mrtvý a v horkém letním odpoledni praskl. Owenova ruka se silně třese. Levou rukou se chytí za pravé zápěstí, čímž je stabilizuje natolik, aby dokázal stisknout spoušť. Zbraň třeskne jako obzvlášť hlasitá petarda a ucukne nahoru. Owen znovu zamíří.)

OWEN: Fajn – to byl varovný výstřel. Teď ale zůstaňte, kde jste, prosím.

K šourání kroků se přidá silueta postavy na okraji světla z bodového reflektoru. Owen vystřelí podruhé; zbraň znovu třeskne a odskočí dozadu. Owen ji otočí, zmáčkne spoušť čtyřikrát; snaží se udržet pistoli namířenou dopředu. Vzduch zhoustne štiplavým pachem dýmu z pistole. Postava se ztuhlými zády a rukama podél těla, která se při chůzi kymácí jako metronom, postoupí do světla. Je to muž, kterému může být snad o deset víc než Owenovi. Na sobě má kalhoty v barvě khaki a černou košili s krátkými rukávy, jejíž kulatý bílý límec pokrývá zaschlá krev. Až na místo nad límcem, kde zeje tmavá, roztržená rána v barvě starých jater, je jeho pleť šedá. Do obličeje mu sice není dobře vidět, ale kůže je prověšená, ústa otevřená dokořán, oči prázdné. Úderník klepne naprázdno, když se Owen pokusí vystřelit z vybité zbraně.)

OWEN: No tak, pastore Parksi. Omlouvám se, že jsem vám začal tykat. Vážně – já vím, že mě slyšíte. Zastavte se. Prosím. Stůjte. Můžete se zastavit? Zastavíte se, prosím? Pro lásku boží, tak ZASTAVÍTE se, kurva?

(PASTOR MICHAEL PARKS – anebo zombie dříve známý pod tímto jménem – nezareaguje na Owenův poslední příkaz o nic víc než na ty předchozí. Owenovi klesnou ruce. Ve tváři se mu mihne výraz – chvilkové ohromení někoho, kdo si bezprostředně uvědomuje svou smrtelnost –, který vzápětí vypudí vzedmutí vzdoru. Začne mluvit.

To, co se chystal říct, ať už to měla být prosba, výhrůžka, nebo projev vzdoru, přehluší BUM, z něhož zalehnou uši. Současně se týl hlavy pastora Parkse rozletí v tříšti zkažené krve, sraženého mozku a úlomků kostí, která z kropí diváky sedící po obou stranách uličky. Kněz se skácí na podlahu.

Inspicient vstane. V pravé ruce drží pistoli s dlouhou hlavní, ze které stoupá proužek dýmu. Po dobu, která pravděpodobně nepřesahuje pět sekund, jí míří na pastorovo nehybné tělo, pak revolver zvedne a vrátí jej do ramenního pouzdra pod levou paží. Owen Trezza hledí na mrtvolu, dokud bodový reflektor nezhasne. Inspicient se znovu posadí.)

INSPIICIENT: Najdou se dobří střelci, samozřejmě i střelkyně, ale stejně tak je jisté, že je jich menšina. Většina lidí musí spoléhat na jiné metody. Pět rádoby superhrdinů si zkusilo hrát na Barbara Conana a vrhli se na zombie se sekerou v jedné ruce a řeznickým nožem v druhé. Jeden obzvlášť nápaditý exemplář, hromotluk jménem Gary Floss, nastartoval motorovku, kterou si koupil na pokácení řady borovic před domem. (Byla to chyba: všichni pak viděli, v jak mizerném stavu se Garyho dům nachází.) Problém je, že sekera, kterou máte v pravé ruce, není zbraň; je to nástroj, který jste používali ke štípání dřeva do krbu, a i když je nejspíš dost ostrá, aby se s ní dala našťípat polena na další zimu, k tomu, abyste někomu oddělili hlavu od ramen, nebude jediný sek vaší silnou paží stačit. Totéž platí pro nůž, který se vám potí v levačce: je to prostě kuchyňské náčiní, a jestli si vzpomenete, jakou práci vám dá ukrojit s ním pečení – pečení, která se vám nesnaží neodbytnými prsty dostat do lebky –, možná uděláte dobře, když šance, že se vám podaří

snadno oddělovat končetiny, přehodnotíte. I kdybyste měli sekeru ostrou jak břitva a pravou mačetu, ve skutečnosti je docela těžké používat tyhle věci správně. Když si znovu odmyslíte filmy, nikdo, kdo se takové zbraně chopí, to s ní okamžitě neumí, chce to cvik. Takto je pravděpodobné, že vaše sekera zůstane zaklíněná v klíční kosti a pýcha vaší pestré sbírky nožů bude trčet nad bokem.

Pokud jde o Garyho Flosse a jeho motorovku – opatrnost není od věci, když s ní člověk začne mávat kolem sebe. Mohl by si uříznout ruku.

(Z pravé a levé strany divadla se ozve zuřivé vrčení startované motorové pily. Jednou, dvakrát, třikrát zvýší otáčky a změní tón, když se o něco zasekne. Splyne s mužským zařváním – po němž následuje ticho.)

INSPICIENT: Co funguje, je oheň. Před ohněm zombiové prchají rychleji, než když se hrnou k nejnovější oběti. Potíž je v tom, že nejsou moc hořlaví – o nic víc než vy nebo já –, takže musíte něco vymyslet, aby se na nich oheň udržel. Nějakou dobu to znamenalo domácí napalm Billyho Joea Royaleho. Přetrvávající pocit občanské odpovědnosti mi brání zveřejnit postup přípravy zápalné zbraně Billyho Joea, kterou upravil podle doporučení – byla to *Anarchistická kuchařka*, staré číslo časopisu *Soldier of Fortune*, nebo něco, co viděl na Discovery Channelu, než přestal vysílat? (Je to strašně zvláštní: víte, že History Channel běží dál? Prakticky všechny ostatní kanály umřely. Čas od času se některé ze stanic mimo City podaří něco odvysílat; naposledy to bylo před půldruhým týdnem, když pobočka ABC pustila zkrácené zpravodajství, ze kterého se nikdo nedozvěděl o moc víc než to, co už věděl, a zreprizovala jeden díl *Všeobecné nemocnice* někdy z konce devadesátých let. Ale tam, kde sídlí History Channel, někdo naprogramoval čtyřiaadvacet hodin dokumentů z druhé světové, které od té doby běží v nekonečné smyčce. Člověk se dostane od vylodění v Normandii přes Pearl Harbor k bitvě o Anzio, všechno černobílé a přerušované

barevnými reklamami na restaurační řetězce, ve kterých nenaservírovali jídlo už měsíc, auta, která stejně dlouho neviděl nikdo na silnici, a filmy, které se nikdy nedostaly do kin. Abych byl upřímný, lidi, jimž stojí za to plýtvat energií generátoru na televizi, to podle mě dělají spíš kvůli reklamám než z nějaké nostalgie po Nejslavnější generaci. Z dnešního pohledu se Big Mac jeví jako skoro až bájný výstřelek, cadillac jako opulentní dekadence a nový film jako neskutečné požitkářství.)

Ale to všechno trochu odbíhá od tématu. Mluvili jsme o Bilym Joeovi a jeho napalmu z vany. Než svou směs zdokonalil, zdejší situace se podobala z ne tak strašné na katastrofální, to vše během několika dní. Tady u nás...

A kruci. Já jsem vám ještě neřekl, jak se to tady jmenuje, co? Omlouvám se. Za to můžou ti zombiové, stali se do takové míry středobodem existence, že z nich teď máme základní téma rozhovorů, místo počasí. Jsme ve městě Goodhope Crossing, konkrétně na obecním hřbitově za kostelem Holandské reformované církve. Já sedím v jeho nejstarší části; novější hroby jsou...

(Inspicient ukáže do hlediště.)

INSPIICIENT: Klid, klid. Zcela bezpečno sice už není nikde, ale na hřbitově nehrozí větší nebezpečí než kdekoli jinde. Myslí, že už to budou skoro čtyři desítky let, co místní předpisy stanovily, že každé tělo musí být pohřbeno v náležitě zapečetěné rakvi a rakev musí být uložena do hrobky. Aby se zabránilo kontaminaci spodních vod a podobně. Zombiové opakovaně ukázali, že se dokážou prohrabat z nejrůznějších rakví, ale ještě jsem neslyšel, že by nějaký unikl z hrobky. Fámy naopak říkají, že nejsou silnější než vy nebo já; dokonce jsou zpravidla slabší. A čím déle se nenakrmí, tím víc jim ubývá sil. Svaly se totiž rozkládají. Nedá se vyloženě říct, že by je hlad zabil – spíš je zpomalí tak, že se prakticky přestanou hýbat. Dalo by se říct, že jsou v dormantním stavu. Je tedy pravděpodobné, že každému, kdo se kroutil v hlíně, už dávno došla šťáva. Jistě, nijak nespěchám se o tom nezvratně přesvědčit.

Pravdou je, že těm, kteří zemřeli před požadavkem hrobky, se podařilo dostat na povrch. Mnozí z nich ale nebyli už předtím v nejlepší kondici a náročné probourávání si ze rakve a probíjení se skoro dvěma metry hlíny – půda je v těchto končinách hutná, plná jílu a prostoupená kameny – jejich stavu určitě nijak neprospělo. Někteří hodně staří ani nedorazili v jednom kuse a našli se takoví, kteří cestu buď nedokončili, nebo nedrželi dost pohromadě ani na to, aby mohli začít.

(Nad pravou částí jeviště se rozsvítí jevištní světlo a zalije kalnou žlutou září jeden z náhrobků spolu s JENNIFER a JACKSONEM HOWLANDOVÝMI. Ona stojí za náhrobkem, on sedí na zemi vpravo před ním. Jsou nejenom sourozenci, ale také to, čemu přátelé jejich rodičů potají říkají katolická nebo irská dvojčata: Jennifer je o deset měsíců starší než její bratr, což momentálně znamená, že je jí sedmnáct a jemu šestnáct. To, že jsou jedna rodina, je vidět nejenom na jejich postavách – vysokých, a přitom zavalitých –, ale také na hranatých obličejích, hnědých očích a kudrnatých hnědých vlasech. Oba na sobě mají oranžové lovecké čepice, oranžové lovecké vesty na bílých pletených svetrech s copánkovým vzorem a pohorky se zpevněnou špičkou. Jennifer má brokovnici opřenou o pravý bok a praská žvýkačkové bubliny. Jackson si položil brokovnici na zem za sebe, bradu si podpírá pěstmi a hledí do země.)

JENNIFER: Pořád říkám, že sedíš moc blízko.

JACKSON: V klidu, Jenn.

JENNIFER: Uvidíme, jak budeš v klidu, až tě budu muset střílit do hlavy, aby sis ze mě neudělal Happy Meal.

(Jackson si přehnaně vzdychne a odstrčí se dozadu, přes svou pušku až za ni.)

JACKSON: Tak. Lepší?

JENNIFER: Jestli ten, komu teď sedíš na hrobě, nedojde k názoru, že tvůj zadek by mohl být chutné sousto.

(Jackson ji zpraží pohledem a ztěžka se postaví.)

JENNIFER: Nezapomínáš na něco?

(Kývne k brokovnici ležící na zemi. Jackson si strčí ruce do kapes vesty.)

JACKSON: Kdyby se něco objevilo, určitě budu mít čas se vyzbrojit.

JENNIFER: Já bych si tak jistá nebyla. Chistine Comptonová říkala, že její rodinu napadli dva žrouti, kteří běhali jak hvězdní zombie sprinteři.

JACKSON: To určitě.

JENNIFER: Proč by si to vymýšlela?

JACKSON: A ona... pan Compton je zabil?

JENNIFER: Udělala to paní Comptonová. Christinin táta netrefí ani hovno.

JACKSON: Ale stejně – oba jsou mrtví, ti zombie sprinteři. Zase. Takže se jich nemusíme bát.

JENNIFER: Můžou tady být další. Nikdy nevíš.

JACKSON: Já to risknu. (Odmlčí se.) A hlavně my tady vůbec nemusíme být.

JENNIFER: Co?

JACKSON: Nemyslíš si, že kdyby se prababička Rose měla vrátit, už by tady byla? Jak je to už dlouho, co se vyhrabal poslední, deset dní? Dva týdny? A nějakou dobu jim to trvalo.

JENNIFER: Správně, a to znamená, že se můžou najít další, kterým to potrvá ještě delší dobu.

JACKSON: Ty tomu vážně věříš?

JENNIFER: Hele – táta to tak chce, jasný?

JACKSON: A my všichni víme, že je v těchhle dnech ukázkou duševního zdraví.

JENNIFER: Co čekáš? Po tom, co se stalo mámě a Lise...

JACKSON: To říká on, že se to stalo.

JENNIFER: Nezačíněj s tím zase.

JACKSON: Říkám jenom to, že byli v autě tři – proboha, v hummeru! Měli bouchačky. Jak se taková situace obrátí proti tobě? To je upřímně míněná otázka. Strašně by mě zajímalo, jak se může stát, že –

JENNIFER: Hele, zavři hubu.

JACKSON: Jak myslíš.

(Sourozenci se podívají každý na jinou stranu. Jackson zabloudí pohledem napravo, skoro mimo jeviště, potom se pomalu otočí a vrátí se k prababiččinu hrobu. Jennifer si zatím zkontroluje zbraň, zamíří na zem před náhrobkem a dá si ji zpátky na klín. Jackson svou brokovnici překročí a dřepne si vedle hrobu.)

JACKSON: Znal ji táta vůbec?

JENNIFER: Svou babičku? Myslím, že ne. Nezemřela náhodou, ještě než se narodil? O hodně dřív, když byl děda Jack ještě malej?

JACKSON: Asi jo. Nevzpomínám si. Nikdy jsme s tátou o takových věcech nemluvili – o rodinné historii.

JENNIFER: Jsem přesvědčená, že se s ní nikdy nesetkal.

JACKSON: Paráda.

(Další odmlka.)

JENNIFER: Zajímá tě, na co musím pořád myslet?

JACKSON: Mám na výběr?

JENNIFER: Hele, běž do prdele. Jestli se chceš chovat takhle, tak běž do prdele.

JACKSON: Promiň. Vážně, omlouvám se.

JENNIFER: Kašli na to.

JACKSON: Ale doopravdy. Mě to vážně mrzí.

JENNIFER: Chtěla jsem říct, že prakticky celý minulý víkend jsem nedokázala dostat z hlavy to Děkuvzdání, kdy jsme byli za dědou Jackem. Jak táta udělal tu brusinkovou omáčku...

JACKSON: Fakticky jo! Panebože, ta byla příšerná. Co to do ní tenkrát dal...

JENNIFER: Papričky jalapeños.

JACKSON: Jo! Jasně! Vzpomeň si, děda začal tak prudce kašlat...

JENNIFER: Zuby mu vyskočily na mámin talíř.

JACKSON: Jo... (Otře si oči.) Hej. (Vstane a zadívá se dolů na hrob.) Není to – co to je?

JENNIFER: Cože?

JACKSON (ukazuje): Tam. Uprostřed. Vidiš, jak hlína...

(Jennifer zvedne pušku, opře si pažbu o rameno, skloní hlavu a obejde náhrobek.)

JENNIFER: Ukaž.

(Jackson si klekne a dá pravou ruku několik centimetrů od země.)

JENNIFER: Ne tak blízko.

JACKSON: Vidiš to, ne?

(Jennifer přikývne. Jackson vstane a udělá krok dozadu na svou pušku, málem o ni zakopne.)

JENNIFER: Možná by sis měl zakrýt uši.

(Jennifer pětkrát vystřelí do země. Zatímco z hrobu vyletuje hlína, Jackson si připlácne ruce z obou stran hlavy. Hluk, který střelbu doprovází, je značný – burácení, jehož ozvěny se honí po vnitřku divadla. Také kouře z pušky je hodně, takže když Jennifer odstoupí dozadu a zbraň zvedne, Jackson zakašle a zamává rukama, aby pročistil vzduch.)

JACKSON: Do hajzlu.

JENNIFER: Nemá smysl dělat něco polovičatě.

JACKSON: Byla to ona?

JENNIFER: Podle mě jo. Něco bylo těsně pod povrchem.

JACKSON: Doufejme, že to nebyl svišť.

JENNIFER: Vidiš nějaký vnitřnosti ze sviště?

JACKSON: Já celkově moc nevidím. (Skloní se a vezme si pušku.) Znamená to, že můžeme jít domů?

JENNIFER: Asi bysme měli pro jistotu ještě pár minut počkat.

JACKSON: Bezva.

(Oba hledí na hrob pod sebou. Jevištní světlo zhasne.)

INSPICIENT: Sourozenci.

Tak – co dalšího bych vám o městě mohl povědět. Zeměpisná šířka a délka asi moc platné nejsou; nejspíš bude užitečnejší říct, že New York je odsud přibližně půldruhé hodiny na jih, Hartford půldruhé hodiny na východ a řeka Hudson je

dvacet minut jízdy na západ. V průměrném roce je v létě horko a v zimě chladno. Sněží dostatečně, aby si děti užily nějaké dny sněhového volna; bouřky bývají tak divoké, že se z nich tornáda oddělují jako káči. Kdysi to byla země IBM a dělníci dojížděli do City za prací do firem jako Con Ed. Změnilo se to ve dvou fázích, poprvé na začátku devadesátých let, kdy IBM šla do kopru a ze spousty mužů a žen středního věku udělala nezaměstnané. Podruhé po 11. září, když všichni bohatí, kteří nenadále zjistili, že pro ně už Manhattan není žádoucí adresa, přišli na to, že za stejné prachy, které dávají za svou oslavovanou šatnu, můžou mít pořádný dům na slušně velkém pozemku v místě, odkud je New York pořád dost blízko, aby se tam dalo rozumně dojíždět.

Po dlouhém pokulhávání výstavby nových domů, k němuž došlo po zredukování IBM, tak ceny nemovitostí vystřelily jako raketa odpálená na čtvrtého července. Asi by se to dalo označit za gentrifikaci. Reálně to znamenalo, že váš dům podstatně získal na hodnotě za dobu, která se nezdála být delší než měsíc – přes noc to nebylo, tak rychle zase ne, ale byla to rychlovka. Nárůst dělal třicet, čtyřicet, padesát procent, někdy i víc v závislosti na tom, jak blízko byla stanice Metro North nebo Taconická dálnice. Přineslo to také rozvoj stavby nových domů – většinou luxusních. Do úrovně Mc Mansions jim cosi chybělo, ale zvenčí byly moc velké, uvnitř měly moc málo místností a mačkaly se na sebe takovým způsobem, že předzahrádka byla sotva dost velká, aby každou druhou sobotu stálo za to nahodit travní sekačku. Když někdo vlastnil větší pozemky, pokušení prodat je všem stavebním podnikatelům, kteří se najednou snažili vynahradit si ztracený čas, bylo téměř neodolatelné. Farma, která se nikdy nedala označit za stroj na peníze a víc let, než bylo příjemné přiznat, si víc brala, než kolik dávala, se proměnila na tucet nebo patnáct parcel, v novou komunitu s vlastním jménem, něčím na způsob Orchard Hills, o čemž si člověk mohl namlouvat, že vzdává počtu tomu, co tam bylo dřív.

Tento rozmach domů způsobil, že když se začali objevovat zombiové, nacházeli jednu rodinu za druhou, jak na ně čeká v něčem, co jim muselo připadat jako obrovské obědové krabičky.

(Z balkonu se rozsvítí další bodový reflektor a soustředěným kuželem své záře ukáže MARY PHILLIPSOVOU stojící před orchestřištěm. Stojí sice čelem k publiku, ale její pohled je rozostřený. Nemůže jí být ani třicet. Zrzavé vlasy má nedávno ostříhané – mizerně, místy jsou prakticky oškubané až na lebku a jinde bují v hustých chomáčích a několika dlouhých pramínkách, podle nichž se dá usuzovat na dřívější styl účesu. Světlé pihy na tváři narušují stopy něčeho, co vypadá jako obrovský monokl, který vybledl do směsice zelenožlutých odstínů, a několik tmavších skvrn rozbíhajících se od jejího pravého oka. Na sobě má bílou košili s dlouhým rukávem, jejíž hnědé puntíky se zdají být rozmístěné nepravidelně, skoro až nahodile, skoro nové tmavé džíny a zabláčené bílé tenisky. Ruce si drží podél těla, pevně zatnuté v pěst.)

MARY: Byla jsem v kuchyni, vařila jsem vodu na těstoviny. Před několika týdny nám dovezli plyn – je to zvláštní, jak všechno kolabuje – a tohle se stalo po zvládnutí první vlny, když všichni politici a experti říkali, že to bylo těsné, ale nejhorší máme za sebou – to, co se už předtím stalo v Indii a co se teď dělo v Jižní Americe –, takže tady nic takového nebude. Co na tom, že podle posledních zpráv ty bestie – říkali jsme jim žrou-ti, protože zombiové znělo až moc absurdně –, takže ty žrouty zahlédli na tuctu různých míst od Maine po Kalifornii, která předtím zasažena nebyla. Člověk slyšel různé historky: sousedka odvedle, Barbara Odenkirková – dělala personální ředitelku jedné reklamní agentury na Manhattanu a každý den dojížděla, nasedala na vlak v Beaconu. Když jsme spolu mluvily naposledy, řekla mi, že každou cestu je jich, žroutů, kolem trati víc. Nikdo z vlakového personálu se nechoval, jako by ho to nějak zvlášť znepokojovalo – když se nějací žrou-ti dostali k jedoucímu vlaku moc blízko, nedopadlo to pro ně dobře. Zeptala jsem se jí na

místa kolem trati, co je s nimi, s městy, vesnicemi a domy – jela jsem stejnou trasu ani nevím kolikrát, když jsme spolu s Tedem začali chodit, a vzpomínám si na všechny ty domy roztroušené v lesích, které bylo z vlaku vidět. Barbara odpověděla, že místní policie má situaci určitě pod kontrolou. Samozřejmě to tak nebylo, rozhodně ne tak, jak si Barbara myslela. Nevím proč. Když přišel útok na fotbalový zápas v Cold Spring – bylo to pro nás obrovské překvapení, šok. Byli jsme pobouření. Měli jsme naložit auta, nacpat do svých volv a bavoráků, co se tam vejde, a vyrazit z města, až budou pneumatiky hvízzat. Kam, to pořádně nevím. Možná na sever do Adirondacks – slyšela jsem, že tam to tak hrozné není. Možná i Catskills by byly lepší.

Jenže nákladák s plynem zastavil na příjezdové cestě tak, jak to dělal každého půl roku, elektřina častěji šla, než nešla, a mohli jsme jezdit do supermarketu – kde sice v regálech bylo méně zboží, než jsme kdy viděli, a chladáky s masem byly prázdné, o pultech s lahůdkami a rybami ani nemluvě, ale mohli jsme si do košíků naložit dost potravin, které jsme byli zvyklí brát, abychom se přesvědčili, že prezident má pravdu, když říká, že nejhorší máme za sebou, a skoro tomu uvěřili. Když byla první vlna na vrcholu a vypadalo to, že Orlando padne, koupil Ted přenosný generátor; všichni ostatní skupovali veškeré zbraně, které se daly sehnat, a manžel po mně chce, abych mu pomohla vyložit zezadu z auta tuhle těžkou bednu. Byl nervózní – nejspíš čekal, že ode mě dostane držkovou, když se z Walmartu nevrátil s náručí plnou zbraní. Nebyla jsem našťvaná; jestli něco, tak jsem byla příjemně překvapená jeho prozíravostí. Nijak zvlášť mě netrápilo, že bych se měla ozbrojit – tou dobou jsem ještě věřila, že policie a Národní garda si se žrouty dokážou poradit, a kdyby ne, měla jsem kolem sebe sousedy, kterým chyběly jen dva krůčky k vytvoření vlastní domobrany. Ale pokud jde o výpadky proudu – měli jsme štěstí: u nás ten velký trval jenom do pozdních nočních hodin téhož dne. Podle NPR na některých místech nesvítily týden, deset dní. Ale ke kratším poruchám

docházelo každých několik dní, většinou jen pěti- nebo desetikundovým, ale několikrát to bylo pěkných pár hodin. Mít ten generátor – nemluvě o velkých červených kanystrech s benzinem, u kterých jsem vážně netušila, jak k nim Ted přišel: fungoval už přidělový systém a na většině benzínek ho brali dost vážně – ten generátor mi dodával pocit bezpečí, jakému by se nevyrovnal žádný kulomet. Abych pravdu řekla, větší starosti mi dělala Tedova neodbytnost, že jej dokáže připojit sám. To, že je někdo ajťák, mu nedá zázračnou schopnost zvládnout všechna elektrická zařízení – kolikrát jsem mu to říkala? Obzvlášť když Sean Reynolds o dva domy vedle je elektrikář, který nám s takovými věcmi rád pomáhá. Ale ne, on to dokáže. Přesně totéž říkal o domácím zábavním systému, kterým vyhodil polovinu jističů v domovní rozvodné skříni. Co jsem s ním měla dělat? Alespoň jsem si pohlídala, aby byly odpojené počítače i herní konzole.

Neobešlo se to bez sprostých slov, kterých bylo mnohem víc, než mi bylo příjemné, aby děti od svého táty slyšely, ale nějak se mu to podařilo – a proto jsem ten den odpoledne moha stát u sporáku a čekat, až voda v hrnci začne vařit. Robbie si znovu řekla o makarony se sýrem a já jsem se s ní nechtěla hádat, protože to je něco, co si dá i Brian, a ve spíži jsme toho měli v krabičkách víc než dost. Byly to ty bio, které potřebují jenom přidat trochu mléka na omáčku, což mi přišlo ekonomičtější, i když celkově jsou dražší, takže jaký to má smysl? Elektřina vypadla před hodinou, a i když jsme se snažili používat generátor rozumně, nahodit ho teď mi nepřipadalo jako něco extravagantního. Počkala jsem, až budu mít všechno nachystané, a pak jsem vyběhla na zadní verandu, po schodech dolů a pod verandu, kam Ted generátor nainstaloval. Když byl Ted doma, jakmile uslyšel cvaknutí zámku, všeho nechal a přihnal se do kuchyně, aby se zeptal, jestli jsem se přesvědčila, že je venku bezpečno. Mohla jsem odpovědět cokoli, stejně trval na tom, že to zkontroluje sám – jako by přes svoje brýle viděl líp než já, která mám oči normální. Pochopila jsem, že je to prostě chlapská záležitost,

a svým způsobem to asi bylo milé. Ale reálně – pokud žrout nestál přede dveřmi, myslím, že jsem se neměla čeho bát. Moc jim to neběhalo – většinou jim dělala potíže chůze. Jasně, od středoškolských běhů na dráze mě dělilo deset let a dvě děti, ale z toho, jak jsem se za těmi dětmi honila, jsem pořád měla dost dobrou kondici, abych Teda nechala za sebou polykat prach. Pravdou je, že manželovu představu o cvičení naplňovalo uklízení umytého nádobí. Takže z toho, že by mě mohl chytit žrout, jsem si starosti nedělala. Podle toho, co jsem slyšela v rádiu, byli nejnebezpečnější ve velkých počtech, když člověka chytili do pasti. Jistě, za zahradou za domem začínají lesy, ve kterých by se jich dokázala schovat celkem početná skupina, ale věřila jsem, že moji dobře ozbrojení sousedé by je pokosili, jakmile by se vypotáceli na volné prostranství. Kontrolu linie stromů jsme prováděli hodně pečlivě; snažila jsem se to dělat alespoň jednou za hodinu, zpravidla v celou, když hodiny na chodbě přehrály elektronickou verzi Westminsterských zvonů, ale někteří sousedé byli u oken každých patnáct nebo dvacet minut. Matt Odenkirk měl silný triedr – nejspíš stál balík –, se kterým si stoupal na verandu za domem a dlouhé minuty hleděl do lesa. Jako by si byl jistý, že žrouti tam jsou, snaží se splynout s vegetací a on jenom potřebuje jednoho z nich přistihnout při pohybu, aby sáhl pro stejně draze vyhlízející pušku opřenou o zábradlí a stal se hrdinou čtvrti. Nikdy k tomu nedošlo. Myslím, že z té pušky ani jednou nevystřelil – myslím, že ji neměl v ruce, když... když mu... když ho...

Generátor nastartoval bez problémů; zpátky v domě jsem byla skoro dřív, než si děti stačily něčeho všimnout. Rozsvítila jsem nad sporákem a napustila do hrnce vodu z výdejníku – což Teda vždycky rozčilovalo. „Ta je jenom na pití,“ tvrdil. „Na vaření ber přefiltrovanou.“ Jenže naše voda měla divnou chuť; mrzí mě, že to tak musím říct, ale prostě měla a bylo úplně jedno, kolikrát ji člověk přehnal přes filtr, stejně to chutnalo jako pít ze sirného pramene. Ale když nebyl doma – jako dnes, kdy odjel do IBM,

protože fungovali – nechápu, co tam mohli dělat, jaké záležitosti mohli řešit, když všechno bylo tak, jak to bylo –, v den jako dnes jsme na vaření používali balenou vodu.

Zapálila jsme hořák, postavila na něj hrnec a zapnula tranzistorák. Obvykle jsem si rádio pouštěla tiše, protože člověk nemohl vědět, jaké zprávy z něj dneska uslyší. Jistě, NPR nebylo tak hrozné jako všechny televizní stanice, které začaly do vysílání normálně dávat surový materiál, když se situace na Floridě a v Alabamě zhoršila, takže když padlo Mobile, člověk mohl ta jatka sledovat barevně, v detailu a v přímém přenosu. Jenže NPR poslala do Mobile reportérku, a když se linie držené Národní gardou zhroutily, ona zůstala na špatné straně – uvězněná v autě. Žrouti ji dostali a bylo slyšet prakticky všechno. Nejdřív říká: „Ne, ne, prosím, ne,“ když buší do oken vozu. Pak se okna roztříští, ona vykřikne a jsou slyšet žrouti, pleskání rukou o sedadlo, když po ní hrábnou a minou, trhání reportérčiných šatů, když na ni dosáhnou, a jejich hlasy – vím, že se o jejich zvucích hodně diskutuje, jestli jsou to projevy souvislého myšlení, nebo jen nějaké svalové stahy, ale přísahám, že jsem to vysílání slyšela celé a byly to hlasy, něco říkaly. Nerozuměla jsem tomu, protože tou dobou už reportérka ječela, v panice a bolesti se zbavovala vzduchu z plic. Myslela jsem, že horší už to nebude – nemůže být –, ale spletla jsem se. Ozval se zvuk – byl to zvuk, jaký vydá krocaní noha, když se ukrotí z pečeně na Den díkůvzdání, dlouhé trhání následované křupnutím – jenže tohle bylo... mlaskavé. Reportérčin hlas přešel z vysokého do hlubokého, z ječení ve sténání, a to sténání – bylo to příšerné, bylo to něco, co z člověka vyjde ve chvíli, kdy jednou nohou vkročí na území smrti a cítí, jak to tam za ní táhne i zbytek. A potom – jeden ze žroutů přišel na to, jak otevřít dveře auta. To, co měla reportérka na sobě, zašustilo o sedadlo, jak ji táhli ven, sténání maličko zesílilo, když si uvědomila, že to je konec, a pak bylo slyšet, jako by někdo zbytek toho svátečního krocana škubal na kusy všemi směry – zvuky trhání, křupání, a pak to, jak se žrouti

krmí, cpou si kusy reportérky do úst a chroptí rozkoší, jak jim to chutná. To...

Robbie byla dost stará, aby pochopila, o co v tom rádiu jde, a dokonce i Brian pochytil víc, než by člověk čekal. Nechtěla jsem je něčemu takovému vystavit. I tak slyšeli až příliš mnoho od ostatních dětí ze sousedství, obzvlášť od děvčat McDonal-dových. Alice, jejich máma, patřila k rodičům, kteří se s oblibou tváří, že dětem prokazují to, čemu říkají úcta, ale ve skutečnosti je jenom konfrontují s různými věcmi, na které jsou ještě moc malé. Rodič – matka – něco takového dělat nemá – to není tvůj úkol. Tvým úkolem – tvou povinností, je to tvá posvátná povinnost –, tvou posvátnou povinností je chránit ty děti, zajistit jim bezpečí, ať se děje, co se děje – je třeba je chránit, bez ohledu...

A já jsem to dělala. Když běžel generátor, mohla jsem je nechat, aby si pustily dévédéčko, což už nebyla zábava na každý den – někdy i víckrát denně –, ale odměna, něco jako jít do kina, když jsem byla v jejich věku. Byly tak nadšené, že Robbie nevadilo dívat se na *Úžasňákovy*, které Brian zbožňoval, i když jí samotné to nic neříkalo. Takže když oba hezky seděli před televizí, já jsem si mohla zapnout rádio, potichu, a pochytit co nejvíc nových zpráv, než voda začne vřít.

A zprávy kupodivu nebyly špatné. Neřekla bych, že jsou vyloženě dobré, ale zdálo se, že Národní gardě se daří. Udržela Orlando, i když Disneyland to podle všeho odnesl; a dostala značný počet žroutů na jedné z hlavních dálnic, číslo si nepamatuju, možná to byla jednička – když tam povolala letectvo, aby žrou-ty rozbombardovalo, až z nich zbydou mikroskopické kousíčky. Vzhledem k tomu, co jsme se dozvěděli v dalších týdnech, to bylo možná nejhorší, co se mohlo stát, protože jejich kousíčky a s nimi jejich náказа se tak roznesly do všech světa stran, ale v té době to znělo jako krok vpřed. Mluvílo se o znovudobytí Mobile; tým SEAL zachránil skupinu lidí, která se ukryla v budově radnice, a jednotka speciálních sil podnikla průzkumný průnik do města, kterým se dostala na dohled přístavu. Vláda

vám samozřejmě bude věci lakovat na růžovo, ale byla jsem ochotná tomu věřit.

Slyšela jsem, jak venku zastavil nákladák, zaslechla jsem brumlání jeho motoru, zapištění a zasyčení vzduchových brzd. Zaznamenala jsem to, ale nijak zvlášť mě to neznepokojilo. Rossovi přes ulici prodali dům jednomu páru z New Yorku, který za něj údajně zaplatil skoro milion dolarů. Protočily se nám z toho panenky; dalších několik hodin jsme si s Tedem euforicky představovali, co bychom se svým milionem podnikli my. Ale jakmile jsme se na internetu podívali na ceny nemovitostí v Adirondacks, veškeré naše představy se zhroutily. Na severu byl milion minimum, za které se dal pořídit dům ani ne poloviční v porovnání s naším. Věděli jsme, že Kanada uzavřela hranice, ale podívali jsme se i tak. S ohledem na kurz amerického dolaru se podobný podprůměrný dům blížil půldruhému milionu. Vypadalo to, že zůstaneme, kde jsme. A budeme mít nové sousedy, jejichž stěhovací vůz právě dorazil.

Občas o tom řidiči přemýšlím. Nic o něm nevím – nebo o ní, klidně to mohla být žena; i když z nějakého důvodu si vždycy představuju muže. Žádného mladíčka: možná padesátníka, silnějšího, s vlasy na ježka, které úplně nemaskují šediny. Je na světě dost dlouho, aby zažil nejrůznější krize, a proto nepropadá panice a během téhle dál pracuje. Nikdo jiný z doručovací společnosti s ním do severní části státu nechce jezdit a v severních divočinách riskovat, ale on je rád, když může ze City na den vypadnout. Všichni jsou podráždění. Ve všech docích, na letištích, vlakových nádražích a autobusových terminálech. Každého, kdo do New Yorku přijede, by měl vyšetřit lékař obstoupený dvěma muži, kteří mají laserové zaměřovače svých pistolí po dobu vyšetření vycentrované na čelo cestujícího. Sebensí důvod ke znepokojení – horečka, zvětšené nebo citlivé žlázy, odbarvený jazyk – opodstatňuje okamžitou karanténu. Zkuste protestovat a ti muži po stranách doktora mají výslovné oprávnění prohnat vás hlavou dvě kulky. Horší je to, že v situaci, kdy policie ulice

z větší části vyklidila, se úkolu chránit město před žrouty ujaly skupinky normálních občanů. Udělily si oprávnění zastavovat a vyptávat se každého, kdo je pokládán za podezřelého, a jestli vás zajímá, co jim k tomu dává právo, rádi vám předvedou, jak jejich pistole a pušky fungují. Odehrála se přinejmenším jedna větší přestřelka mezi dvěma těmito patrolami, z nichž každá tvrdila o té druhé, že jsou to žrouti. Museli stáhnout policisty z přístavu, aby je dostali pod kontrolu, čehož dosáhli tím, že většinu účastníků postříleli.

Nedovedu si představit, že by se řidiči něco stalo, když byl ještě v City. Tipovala bych, že projel kontrolními stanovišti a vydal se na cestu bez zádrhelů. Bylo příjemné dopoledne na začátku podzimu, vzduch chladil, ale studený nebyl, listí se chystalo každou chvíli přebarvit ze zelené, slunce svítlo jasně, ale ne ostře. Možná měl puštěné rádio, poslouchal na středních vlnách nějakou stanici ze City. Vyslechl zprávy o Floridě a pomyslel si: *Já jsem to věděl*. Rozhodl se, že na dalším dálničním exitu sjede, zastaví v Dunkin' Donuts a na oslavu si dá kávu a jeden bostonský krémový.

Když zajel na parkoviště, možná si všiml, že tam nejsou žádná další auta. Anebo možná viděl, že se v donuterii svítí, a myslel si, že přijel zrovna v době, kdy mají pauzu. Zaparkoval nákladák, slezl z kabiny a zamířil k proskleným dveřím. Občas ho vidím, jak dokráčí k pultu, oči upřené na police s donuty na protější stěně, a ničeho zvláštního si nevšimne, dokud neuvídí, že všechny police jsou prázdné. S pocitem, jako by byl ve zpomaleném filmu, se otočí ke stolům napravo a spočine pohledem na podlaze kluzké krví, na zbytcích posledních zákazníků rozházených po stolech. Potom si pomyslí: *To je blbost – přece není možné, že by si toho nevšiml hned*. V okamžiku, kdy otevřel dveře, to musel cítit. Je pravděpodobné, že tak daleko by chodit nemusel – všiml by si krve rozstříknuté po oknech a hned by se otočil. Tak či tak – ať už odtamtud vystřelí, nebo odejde, aniž by vstoupil –, to co (skoro) spatřil,

by ho rozhodilo, šokovalo. Něco podobného zatím viděl nanejvýš v televizi. Proto nepostřehne zvuk nohou táhnoucích se po asfaltu do chvíle, kdy se žrout vynoří zpoza předku nákladáku a je prakticky u něho. Řidič vytřeští oči. Jestli nebyl nikdy takto blízko takových jatek, to si pište, že se na něho ještě nikdy nevrhl žrout. Zavadí nohama o sebe a zakopne, což způsobí, že žrout klopýtne a spadne na něho. Na děsivý okamžik se ocitne pod tou věcí, pod tím puchem. Zuby mu cvakají u uší, jak se do něho žrout snaží zakousnout, ruce se po něm sápour. Švihne pravým loktem nahoru, do jeho obličeje. V ruce mu explodují ohňostroje bolesti, ale žrout se z něho svalí. Řidič se těžce zvedne, kopnutím se zbaví žroutových rukou, které se ho snaží stáhnout zpátky dolů, a vyleze nahoru do kabiny. Možná sebou škubne, když žrout praští do dveří, a málem upustí klíčky, kterými se jeho prsty nedokážou trefit do zapalování. Žrout buší na dveře, vrhá se na ně, dokonce se mu podaří nákladák maličko rozhoupat. Klíček zajede dovnitř, motor naskočí, řidič zařadí jedničku a rozjede se. Vyřítí se z parkoviště tak rychle, že zadkem nákladáku vrazí do telefonního sloupu, takže jedna polovina zadních dveří se otevře a na silnici vypadne pár plastových beden. Nohu z plynového pedálu nesundá. Ať mu to strhnou z platu. Srdce mu buší, ruce se mu na volantů třesou. Jestli kouří, zoufale touží po cigaretě; jestli přestal, teď ho to mrzí; jestli nikdy nezačal, teď toho lituje.

Teprve když Dunkin' Donuts zmizelo před dobrými třiceti nebo čtyřiceti minutami z jeho zpětného zrcátka, řidič ucítí v pravém lokti pulsující bolest. Podívá se dolů a spatří na sedadle a na podlaze krev. Otočí ruku. Břicho se mu sevře, když uvidí roztrženou kůži zrudlou krví a dva vylomené zuby, které z ní trčí těsně nad kloubem. Odlehčí nohu na plyn; nákladák zpomalí tak, že se skoro nehýbe. Jeho vidění se stáhne v úzký tunel; hlavou mu bleskne, že možná omdlí. Uchopí volant pravou rukou, levou sáhne kolem ní a nahmatá rozečkané konce žroutových zubů. Jsou kluzké od krve, těžko se chytají. Zaryje

prsty do kůže, snaží se o něco zapřít, ale jediné tím vymáčkne víc krve. Není jiná možnost, musí zastavit. Zapne výstražné blikáče, najede na krajnici a zatáhne brzdu. Motor nevypne. Předkloní se a vytáhne zpod svého sedadla lékárničku. Prsty se mu na zapínání smeknou. Když se mu ji podaří otevřít, najde lahvičku fyziologického roztoku a balíček gázových obvazů. Vystříká na loket polovinu lahvičky, vybalí několik obvazů a otře si kůži. V lékárničce je pinzeta; ruka se mu sice třese, ale podaří se mu vytáhnout si z paže jeden zub a pak i druhý. Způsobí tím další krvácení. Upustí pinzetu na podlahu vedle zubů a vyprázdní na loket zbytek roztoku. Gázových balíčků mu zbývá dost, aby si loket otřel a s pomocí zdravotnické lepicí pásky si vyrobil improvizovaný obvaz.

Ve skutečnosti nikdo nevěděl, co vlastně vytáhlo žrouty z hrobů, ze stolů v márnicích a pohřebních ústavech. Spekulacemi se to jen hemžilo, a některé byly opravdu absurdní. V pekle je plno: tomu jsme se s Tedem ze srdce zasmáli. Některé hypotézy byly uvěřitelnější, ale pořád teoretické: v NPR měli vědce z Centra pro kontrolu nemocí, který mluvil o nějakých superbakteriích, o něčem jako ten prevít stafylokok, který si dokáže podmanit lidského hostitele, aby získal další maso ke konzumaci; ale nechťelo se věřit, že by jediný mikroorganismus dokázal něco takového. U žádného ze žroutů, které se podařilo chytit, se navíc neprojevila sebemenší reakce na jakákoli antibiotika, která mu píchli. Napadlo mě, jestli by to nemohla být kombinace příčin, spolupráce několika bakterií, ale Ted přísahal, že něco takového není možné. Protože když někdo dělá do IT, je taky expert na bakteriologii.

Ale věděli jsme, že jakmile se do vás žrout zakousne, je s vámi konec, i když se vám podaří uniknout a nestát se jeho dalším jídlem. Počáteční symptomy jsou prudká horečka, napuchlé a citlivé žlázy a jazyk v barvě starého masa; následují halucinace, křeče a smrt. Během pěti minut až dvou hodin od zastavení srdce vaše tělo takzvaně „obživne“. Stav byl neléčitelný, a pokud

člověk s charakteristickými příznaky přijde ke svému doktorovi nebo na pohotovost, co nejrychleji ho přesunou na nemocniční pokoj, napojí na přístroje monitorující tep a tlak a připoutají k lůžku. Pokud zrovna frčí nějaká experimentální léčba, vyzkouší ji na něm. Pokud nezabere, nabídnou mu pomoc duchovního a ponechají volný průběh nevyhnutelnému. Ke dveřím se postaví ozbrojený hlídač. Jakmile přístroje potvrdí smrt, vejde do pokoje, vytáhne z pouzdra pistoli a postará se o to, aby se dotyčný už nevrátil. Ze začátku dostávali hlídači tlumiče, ale lidé si stěžovali, prý jsou raději, když střelbu slyší, protože jim to dodává pocit bezpečí.

Netuším, jak moc z toho věděl řidič, ale tipla bych si, že většinu znal z doslechu, a proto se neodvezl do nejbližší nemocnice, když si uvědomil, co se mu stalo. Místo toho vypnul blikáče, uvolnil brzdu a zamířil zpátky na silnici. Možná si myslel, že musí tuhle poslední dodávku doručit, dokud to jde, ale pochybuju o tom. Byl už mrtvý; jeho tělo tu realitu jenom potřebovalo dohonit. Ale hlava – jeho hlava si nic takového nepřipouštěla. Z pohledu své hlavy se poškrábal na ruce, nic víc, určitě ne tolik, aby to z něj udělalo jednu z těch věcí, a když bude dnes pokračovat tak, jak chtěl, všechno bude v pohodě. Jestli si musel stáhnout okénko, protože v kabině se udělalo natolik horko, až se potřeboval přesvědčit, že nezapnul topení naplno, určitě si řekl, že se potýká s nachlazením, které se teď v práci šířilo. Stejně nachlazení muselo být příčinou toho, proč ho kůže pod bradou tolik bolí. Pokušení naklonit zpětné zrcátko, aby si mohl zkontrolovat jazyk, muselo být až neodolatelné.

Jestli řidič slyšel ze zadní části nákladáku nějaký pohyb, nejspíš si myslel, že se uvolnily další plastové bedny nebo nějaký kus nábytku přetřhl popruhy, kterými je zajištěný. Tou dobou by se mu samozřejmě už rozjela horečka, takže i kdyby žrouti uvnitř toho kontejneru něčím mlátili celé hodiny, co mu trvalo dokončit cestu, která měla trvat šedesát minut, nejspíš by si toho nevšiml. Anebo zvuky zaznamenal, ale víte, jak to je, když